

Hankkeen nimi

How political crises polarize: the role of news media in aligned opinion networks

Myöntövuosi

2021

Myönnetty summa

175 000

Hanke alkoi

1.3.2022

Hanke päättyi

29.2.2024

Hankkeeseen muualta saatu rahoitus (summa ja myöntäjä)

-

Vastuhenkilö

Antti Gronow, dosentti, yliopistotutkija, valtiotieteellinen tiedekunta, Helsingin yliopisto

Muut tutkijat/työryhmän jäsenet

Arttu Malkamäki, tutkijatohtori

Tiivistelmä hankkeesta

Tutkimuksessa analysoitiin suomenkielisen sosiaalisen median polarisaatiota X-alustalla, joka tiedonkeruun aikana tunnettiin nimellä Twitter. Käyttäjät ryhmiteltiin kolmeen ideologiseen ryhmään – konservatiiviseen oikeistoon, maltilliseen oikeistoon ja liberaalivasemmistoon – sen perusteella, miten he uudelleentwiittasivat twiittejä, joissa viitattiin suomalaisiin poliittisiin puolueisiin. Poliittisen polarisaation kehitystä näiden ryhmien välillä analysoitiin viiteen kriisitematiikkaan liittyen – maahanmuutto, ilmastonmuutos, COVID-19 ja turvallisuuspolitiikka –

verkostomenetelmiä hyödyntäen. Lisäksi tutkittiin sitä, missä määrin kunkin aiheen polarisaatio oli päällekkäistä muiden aiheiden polarisaation kanssa siten, että samat käyttäjät löytyvät samoista, toisilleen vastakkaisista ryhmistä aiheesta riippumatta. Hanke tarkasteli myös NATO:a, maahanmuuttoa ja ilmastomuutosta koskevien keskustelujen polarisaation muutosta Ukrainan sodan alkamisen jälkeen. Tämän ohessa tarkasteltiin uutislinkkien jakamista suhteessa käyttäjien ideologisiin ryhmiin sekä sitä, minkälaisia sentimenttejä eli tunnelatauksia uutislinkkejä sisältäviin twiitteihin sisältyi ja miten tunnelataus vaikutti twiittien viraalisuuteen. Tarkasteluajanjakso käsitti kokonaisuudessaan Juha Sipilän ja Sanna Marinin hallituskausien ajanjakson (vuodet 2015-2023).

Hankkeen tavoite

Hankkeen tavoitteena oli tarkastella sosiaalisen median pitkän aikavälin polarisaation kehitystä, eri aiheiden keskinäistä polarisaatiota sekä sitä, missä määrin uutislinkkien jakaminen sosiaalisessa mediassa on ideologisesti polarisoitunutta. Suomen konteksti on erityisen kiinnostava polarisaation ja median suhteen tarkasteluun, koska Suomessa mediakenttä ei ole niin voimakkaasti jakautunut poliittisen suuntauksen mukaan kuin esimerkiksi Yhdysvalloissa. Hankkeen tavoitteena oli myös kehittää laskennallisia menetelmiä sosiaalisen median polarisaation tarkasteluun etenkin uutislinkkien jakamisen kontekstissa.

Tavoite saavutettiin (asteikolla 1–5; 1=huonosti, 5=erinomaisesti): 4

Hanke saavutti tavoitteensa hyvin. Hanke keräsi massiivisen suomenkielisen sosiaalisen median aineiston, analysoi sitä innovatiivisin laskennallisilla menetelmillä sekä tuotti uutta tietoa sosiaalisen median polarisaation kehityksestä ja siitä, miten uutislinkkejä jaetaan erilaisia ideologisia näkemyksiä edustavien käyttäjien keskuudessa. Uutislinkkien jakamisen polarisaation asteen arvioimiseksi ei ollut olemassa valmiita tutkimusmenetelmiä, mikä tuotti haasteita ja myös tarpeen kehittää näitä menetelmiä. Monet hankkeen piirissä syntyvät julkaisut ovat edelleen työn alla, mikä hankaloittaa hankkeen tavoitteiden saavuttamisen arviointia. Hankkeen alkuperäisenä tarkoituksena oli keskittyä vain kolmeen aihepiiriin, ilmastomuutokseen, maahanmuuttoon ja koronaan. Ukrainan sodan alkaminen sai hankkeen kuitenkin tarttumaan myös NATO-keskusteluihin ja laajemminkin turvallisuustematiikkaan, koska Ukrainan sodan alkaminen mahdollisti sen arvioimisen, miten Venäjän korostunut uhka mahdollisesti vaikutti näitä teemoja koskevan keskustelun polarisaatioon.

Hanke on poikinnut useita paria työstettäviä jatkoideoita, joihin kuuluu muun muassa niin sanotun ilmastodenialismin esiintyminen sosiaalisessa mediassa sekä korona ja Ukrainan sota koskevien salaliittoteoreetikoiden sosiaalisen median verkostojen päällekkäisyyden tarkastelu. Lisäksi jatkamme edelleen sen selvittämistä, missä määrin eri ideologisissa kuplissa jaetaan eri medioita (ns. *partisan media effect*), samoja medioita mutta eri juttuja (*selective sharing*) ja samojen medialähteiden samoja juttuja, mutta erilaisilla tulkinnoilla (*biased assimilation*). Tämän kysymyksen arviointi osoittautui metodisesti odotettua haastavammaksi, koska laskennallisten menetelmien avulla on hankalaa erottaa toisistaan tilannetta, jossa jaetut uutislähteet ja tulkinnat ovat tismalleen samoja tilanteesta, jossa lähteet ovat samoja, mutta tulkinnat poikkeavat toisistaan. Sentimenttianalyysi eli tunnelatausten kartoitus osoittautui asiassa oivaksi työkaluksi, mutta siinäkin omat rajoitteensa; twiitin tunnelataus voi liittyä joko itse teemaan tai sitten tapaan, jolla

teemasta uutisoidaan, mikä vaikeuttaa sen arvioimista, mihin twiitin tunnelataus oikeastaan liittyy (ts. tulkitseeko käyttäjä positiivisesti/negatiivisesti teemaa vai tapaa, jolla asiasta uutisoidaan).

Keskeiset tulokset

Tulokset osoittavat, että Twitterin polarisaatio lisääntyi lähes kaikkien aiheiden ympärillä etenkin Marinin hallituskauden aikana. Erityisesti konservatiivioikeiston ja liberaalivasemmiston välinen polarisaatio nousi korkealle tasolle, joskin maahanmuuttoteeman osalta polarisaation kasvu alkoi jo aiemmin. Maahanmuuttoaihetta luonnehti myös se, että sitä dominoivat aktiiviset konservatiivioikeistolaiset käyttäjät. Korona erosi muista aiheista siinä, että polarisaatiota esiintyi myös konservatiivioikeiston ja maltillisen oikeiston välillä. Aiempien tutkimusten mukaisesti maahanmuutto- ja ilmastoaiheiden polarisaatiossa oli havaittavissa päällekkäisyyttä siten, että samat käyttäjät löytyivät samoista, toisilleen vastakkaisista ryhmistä kummankin aiheen osalta. Vastaava päällekkäinen polarisaatio lisääntyi maahanmuutto- ja ilmastoaiheiden kohdalla siinä vaiheessa, kun ensimmäiset rokotteet otettiin käyttöön. Tämä tulos johtui luultavasti siitä, että osa maahanmuuttoa ja ilmastotoimia kritisoivista käyttäjistä ryhtyi uudelleentwiittaamaan myös kriittisiä mielipiteitä koronarokotteista. Ukrainan sodan alkaminen vähensi NATO:a, maahanmuuttoa ja ilmastonmuutosta koskevien keskustelujen polarisaatiota, mutta polarisaatiota vähentävä vaikutus oli kuitenkin rajallinen.

Uutislinkkien jakamisen osalta tulokset osoittavat, että kaikki ideologiset ryhmät nojaavat tietyssä määrin ”puolueellisiin” medialähteisiin eli esimerkiksi puoluelehtiin. Tämä tulos antaa osviittaa siitä, että käyttäjät jakavat valikoivasti sellaisia uutislinkkejä, jotka tukevat heidän omia poliittisia näkemyksiään. Konservatiivioikeisto erosi muista ryhmistä siten, että sen edustajat jakoivat linkkejä myös disinformaatiosta ja äärioikeistolaisista näkemyksistä tunnetuille sivustoille. Linkkien jakaminen maan suurimpiin uutismedioihin (mm. Helsingin Sanomat ja YLE) oli kuitenkin yleistä kaikissa ryhmissä. Osa konservatiivioikeistoa jakoi lisäksi eri uutisia kuin muut ryhmät erityisesti maahanmuuttoon liittyen. Lisäksi negatiiviset sentimentit olivat ylliedustettuina konservatiivioikeiston uutislinkkejä sisältävissä twiiteissä, mikä viittaa siihen, että konservatiivioikeistolla on muita yleisempi taipumus kehystää jakamansa uutislinkit negatiivisesti sosiaalisessa mediassa.

Positiiviset ja negatiiviset tunnelataukset yleisesti ottaen lisäsivät uutislinkkejä jakavien twiittien viraalisuutta eli ne lisäsivät twiittien leviämistä ja niiden saamaa huomiota. Negatiiviset tunnelataukset eivät olleet ainoastaan ylliedustettuina konservatiivioikeiston ryhmässä, vaan myös lisäsivät twiittien viraalisuutta tässä ryhmässä.

Hankkeen julkaisut, artikkelit ja kirjoitukset (myös linkit)

Julkaistut

Gronow, A., & Malkamäki, A. (2024): Political polarisation in turbulent times: Tracking polarisation trends and partisan news link sharing on Finnish Twitter, 2015-2023. *arXiv preprint*: <https://arxiv.org/pdf/2403.03842> [hankkeen tekninen loppuraportti]

Xia, Y., Gronow, A., Malkamäki, A., Ylä-Anttila, T., Keller, B. & Kivelä, M. (2024): The Russian invasion of Ukraine selectively depolarized the Finnish NATO discussion on Twitter. *EPJ Data Science*, 13(1), 1. <https://doi.org/10.1140/epjds/s13688-023-00441-2>

Keskeneräiset käsikirjoitukset

Gronow, A., & Malkamäki, A.: Selective exposure or biased assimilation? Political polarization and the sharing of news media links on social media networks.

Gronow, A., Xia, Y., Malkamäki, A., Kivelä, M. & Ylä-Anttila, T.: Do external threats decrease political polarization? Climate change and immigration discussions on Finnish Twitter after the Russian invasion of Ukraine.

Gronow, A., Malkamäki, A. & Mullo, M.: The resilience of conspiracy theory networks on social media: the cases of COVID-19 and the Ukraine war.

Kukkonen, A., Gronow, A. & Malkamäki, A.: What is Polarizing the Sharing of Climate Science on Social Media?

Esitelmät tieteellisissä konferensseissa

Does an External Threat Reduce Political Polarization? The War in Ukraine and Social Media. *8th international Power Conference*, 24.-26.11. 2022, Helsinki.

Selective Exposure or Biased Assimilation? Political Polarization and the Sharing of Climate News on Social Media Networks. *Sunbelt Conference (International Network for Social Network Analysis)*, 24.-30.6.2024, Edinburgh, Skotlanti.

Muut esitykset, luennot ja koulutukset

Luento poliittisen polarisaation tutkimuksesta sosiaalisessa median kontekstista Gronowin koordinoimalla *Political Networks* -luentosarjalla keväällä 2023 ja 2024. Valtio-oppi, valtiotieteellinen tiedekunta, Helsingin yliopisto.

Hankkeen loppuseminaari: ”Median rooli polarisaation ja luottamuksen muovaajana kriisien aikana”. Merkki, tapahtumatila, 6.3.2024.

Valmistuneet (tai valmistumassa olevat) opinnäytetyöt

Pamela Mullo: Salaliittoteorioita levittävien verkostot Suomi-Twitterissä: Koronatautiin ja Ukrainan sotaan liittyvien salaliittoteorioiden vertailu. Maisterintutkielma, sosiologia, Helsingin yliopisto (valmistuu alkusyksystä 2024).

Hankkeen saama medianäkyvyys (lehtikirjoitukset, tv- ja radio-ohjelmat, muu medianäkyvyys)

”Olemme samanmielisempiä kuin voisi ajatella, mutta ikävät tunteet osin kuviteltua vastapuolta kohtaan yleistyvät”. Gronowin haastattelu, *Suomen Lehdistö* 5/2023.

<https://suomenlehdisto.fi/olemme-samanmielisempia-kuin-voisi-ajatella-mutta-ikavat-tunteet-osin-kuviteltua-vastapuolta-kohtaan-yleistyvat/>

”Polarisaatio? Dialogi! – Miten ymmärtäisimme toisiamme paremmin?” Gronow keskustelemassa Helsingin yliopiston *Tiedekulmassa* 10.2.2022.

<https://www.youtube.com/watch?v=V5673pPajiM&t=615s>

Hankkeessa syntyneet tutkimusaineistot

Hanke keräsi noin 11,5 miljoonasta suomenkielisestä twiitistä koostuvan aineiston.

Aineistojen tallennuspaikka mahdollista jatkokäyttöä varten

Aineistoa säilytetään Aalto yliopiston serverillä ja aineiston analyysi jatkuu. Osia aineistosta on mahdollista luovuttaa jatkokäyttöön hankkeen ulkopuolelle.